

prima instanță: N. Mazur
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

nr. 3ra-756/17

DECIZIE

2 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadi
Iuliana Oprea
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Vitalie Burciu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Burciu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului de a elibera informație, recunoașterea dreptului pretins, obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului cauzat

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii

constată:

La 1 septembrie 2016, Vitalie Burciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului de a elibera informație, recunoașterea dreptului pretins, obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a invocat că la 5 noiembrie 2015, a primit o citație de la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, prin care a fost citat să se prezinte în ședința de judecată numită pentru data de 26 noiembrie 2015, iar în cadrul ședinței de judecată i-a fost înmănată cererea de chemare în judecată înaintată de către CCL - 231.

Afirmă că din conținutul cererii de chemare în judecată reiese că el și fosta lui soție Elena Burciu, care au divorțat de 16 ani, ar fi acumulat datorii la serviciile comunale pentru apartamentul nr. 57 situat în mun. Chișinău, str. Petru Rareș, 48, începând cu 1 ianuarie 1998.

Susține că la cererea înaintată de către CCL - 231, au fost anexate un șir de înscrisuri false și un șir de tabele cu niște cifre, semnate de către Iurie Chiticari și Iulita Cleha, care nu sunt confirmate cu careva probe veridice primare.

Indică că a înaintat instanței de judecată un demers de reclamare a probelor de la Casa Națională de Asigurări Sociale și Compania Națională de Asigurări în Medicină, prin care a solicitat să fie eliberată informația dacă Iurie Chiticari și Iulita Cleha, sunt înregistrați ca angajați ai CCL - 231 și dacă CCL - 231 a achitat pe parcursul anilor 1998 - 2015 asigurări sociale și medicale pentru aceste persoane.

Menționează că demersul i-a fost respins, prin ce consideră că i s-a încălcat dreptul la acces la informație, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Relatează că pe parcursul mai multor ani, careva revizie financiară la CCL – 231 nu s-a efectuat, iar Iurie Chiticari și Iulita Cleha, au fost concediați de mulți ani în urmă din posturile de președinte și respectiv, contabil a CCL - 231.

Din anul 1998 și până în vara anului 2014, sumele de bani pentru serviciile comunale CCL-231 erau colectați în cheș, în lipsa aparatului de casă și fără eliberarea bonurilor. Abia în anul 2014, când s-a adresat la Ministerul Finanțelor și la Inspectoratul Principal Fiscal de Stat, CCL - 231 a procurat aparat de casă.

Astfel, la data de 20 iulie 2016, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cererea nr. B-905/16, prin care a solicitat eliberarea informației referitor la faptul dacă Iurie Chiticari și Iulita Cleha au fost înregistrați ca angajați ai CCL - 231 pe parcursul anilor 1998 - 2016 și dacă au fost achitate asigurările sociale.

Notează că prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 15 august 2016 i s-a comunicat că informația este de ordin confidențial, din care motiv nu poate fi prezentată.

Evidențiază că răspunsul primit de la Casa Națională de Asigurări Sociale, la 15 august 2016, îl consideră evaziv, incomplet, nejustificat, ilegal și neîntemeiat, care-i lezează dreptul la accesul la informație.

Consideră că Casa Națională de Asigurări Sociale a încălcat prevederile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, Constituția RM, Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație precum și Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011.

Susține că urmare a aplicării eronate a legislației nominalizate, i-au fost cauzate suferințe de stres și neliniște. Informația solicitată de el nicidecum nu poate fi considerată ca informație de ordin confidențial, întrucât ea nu prejudiciază interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor nominalizate.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 6 alin. (1), 10 alin. (1) CEDO, art. 20, 26, 34, 54 din Constituția RM, Legea contenciosului administrativ, Legea cu privire la protecția datelor cu caracter personal, Legea cu privire la sistemul public de asigurări sociale.

Solicită admiterea acțiunii, anularea scrisorii Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B – 905 din 9 august 2016, recepționată de el la 15 august 2016, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să elibereze informația solicitată prin cererea nr. B – 905 din 20 iulie 2016, și anume, dacă Iurie Chiticari și Iulita Cleha au fost înregistrați ca angajați ai CCL – 231 pe parcursul anilor 1998 – 2016

și dacă pe parcursul acestor ani angajatorul a achitat asigurări sociale, recunoașterea dreptului pretins și repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a elibera informația solicitată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 3 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost declarat răspunsul dat de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. B – 905/16 din 9 august 2016 ca ilegal.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i elibereze lui Vitalie Burciu informația solicitată prin cererea nr. B – 905/16 din 20 iulie 2016.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La 10 mai 2017, Vitalie Burciu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Referindu-se la prevederile art. 26 alin. (2), 34 alin (1) și (2), 52 alin. (1), 53 alin. (1), 55 din Constituția RM, art. 10 alin. (1) și (2), 11 alin. (1) din Legea privind accesul la informație susține că salariile lunare pentru Iurie Chiticari și Iulita Cleha sunt achitate de către proprietarii apartamentelor CCL -231, inclusiv și de către el, prin urmare, consideră că informația solicitată nu poate fi considerată ca o informație confidențială sau informație cu caracter personal.

Remarcă că informația solicitată nu prejudiază interesele sau drepturile și libertățile fundamentale a lui Iurie Chiticari și Iulita Cleha.

Obiectează că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și nu a soluționat cauza prin prisma jurisprudenței CEDO.

Afirmă că instanța de apel a ignorat aplicarea prevederilor art. 6, 8, 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, art. 32 și 34 din Constituția RM, Legea contenciosului administrativ, Legea privind accesul la informație, Hotărârea Plenului CSJ cu privire la examinarea cazurilor privind accesul la informație și a aplicat eronat Hotărârea Guvernului nr. 418 din 03 mai 2000 cu privire la crearea Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, Hotărârea Guvernului RM nr. 937 din 13 noiembrie 2014 cu privire la aprobarea Statutului Casei Naționale de Asigurări Sociale, Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999 și Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 113 din 08 iulie 2011.

În context, menționează că prima instanță la examinarea cauzei a cercetat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante de drept și de fapt pentru soluționarea corectă a pricinii, corect și pe deplin a interpretat și a aplicat legislația și normele de drept material.

În opinia recurentului instanța de apel a omis să rețină că aceste prevederi luate în ansamblu au fost respectate cu strictețe de către prima instanță.

Subliniază că instanța de apel absolut greșit a apreciat că informația solicitată de către el cade sub incidența informației cu caracter personal ce se referă la persoana privată a cărei dezvăluire ar constitui o violare a intimității persoanei, în sensul art. 8 din Legea privind accesul la informație.

La 22 iunie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de Vitalie Burciu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 5 aprilie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 81).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 5 iulie 2017, recursul declarat de Vitalie Burciu a fost considerat admisibil.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Vitalie Burciu, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Actele cauzei atestă că la 20 iulie 2016, Vitalie Burciu a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, obiectul litigiului fiind accesul la informație.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 3 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, a fost anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-905/16 din 9 august 2016 și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să elibereze lui Vitalie Burciu informația solicitată, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului Casei Naționale de Asigurări Sociale, a constatat temeinicia acestuia și, admitându-l, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe

rezultă din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz.

Astfel, materialelor cauzei atestă că prin cererea depusă la 20 iulie 2016, Vitalie Burciu a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale să i se ofere informația cu privire la faptul dacă Iurie Chiticari și Iulița Cleha au activat ca angajații ai CCL – 231 în perioada anilor 1998 – 2016 și dacă angajatorul pe parcursul acestor ani a achitat asigurări sociale pentru persoanele date (f. d. 13-15).

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-905/16 din 9 august 2016, lui Vitalie Burciu i-a fost refuzat în eliberarea informației solicitate, invocându-se că, conform art. 8 alin. (7) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, datele ce se conțin în Registrul de stat al evidenței individuale reprezintă informații de ordin confidențial, iar accesarea contului personal al persoanelor asigurate se efectuează de către asigurat după depunerea unei cereri scrise la structura teritorială a Casei Naționale de Asigurări Sociale (f. d. 17).

Instanța de recurs reiterează că dreptul la informație este un drept fundamental, garantat de art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și art. 34 al Constituției Republicii Moldova. Accesul la informație este un drept al cetățeanului, precum și o obligație a autorităților publice de a asigura informarea corectă a cetățenilor în privința problemelor de interes public.

Relevantă, la caz, au și prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000, care direct indică că oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Iar art. 5 alin. (1) și (2) din legea menționată prevede că, subiecți ai prezentei legi sunt furnizorul de informații și solicitantul informației. Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească, instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social culturale și altor atribuții cu caracter necomercial, persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sânt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale. Pot solicita informații oficiale, în condițiile prezentei legi orice cetățean al Republicii Moldova, cetățenii altor state, care au domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova, apatrizii stabiliți cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul Republicii Moldova.

Mai mult, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982- XIV din 11 mai 2000, în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate și sistematizate și/sau

adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Instanța de recurs va menționa în pricina dată și dispozițiile art. 7 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație nr. 982- XIV din 11 mai 2000, care prevede că în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepția informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei, protejată de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Prin prisma art. 3 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, date cu caracter personal – orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă (subiect al datelor cu caracter personal). Persoana identificabilă este persoana care poate fi identificată, direct sau indirect, prin referire la un număr de identificare sau la unul ori mai multe 4 elemente specifice identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.

Totodată, conform prevederilor art. 10 alin. (1) și (2) din legea citată, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

Art. 11 alin.(1) și art. 16 alin. (1) a aceleiași legi stipulează că furnizorul de informații este obligat să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal. Informația va fi furnizată, de regulă, în momentul în care aceasta va fi disponibilă, adică atunci când informația se va afla în posesia furnizorului și va fi susceptibilă de a fi remisă solicitantului, conform modalității alese.

Drept urmare, având în susținere aceste prevederi legale, la caz se va reține că informația solicitată de Vitalie Burciu se limitează la comunicarea dacă Iurie Chiticari și Iulița Cleha sunt angajați ai CCL - 231 și dacă pentru persoanele date se achită contribuții sociale de către angajator, fără a solicita careva date personale.

Important este de menționat că informația solicitată de Vitalie Burciu se conține în Registrul de Stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, ultimul justificând interesul pentru informația cerută prin faptul că aceasta este necesară în legătură cu examinarea unui litigiu în instanța de judecată.

Distinct de aceste constatări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că informația solicitată de Vitalie Burciu constituie o informație oficială, la care accesul este public și care nu cade sub incidența datelor cu caracter personal, prin urmare, furnizorul Casa Națională de Asigurări Sociale era obligat să elibereze informația solicitată.

Astfel fiind, instanța de recurs consideră că prima instanță corect a stabilit că răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-905/16 din 9 august 2016, este ilegal, obligând furnizorul de informație să elibereze informația solicitată de Vitalie Burciu, or, aceasta nu reprezintă o informație de ordin confidențial, cum ar

fi codul personal de asigurări sociale, numărul contului personal, mărimea contribuțiilor de asigurări sociale, care constituie informație de ordin confidențial.

Drept urmare, este evident că prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. B-905/16 din 9 august 2016, a fost îngăduit accesul lui Vitalie Burciu la informație.

Reieșind din cele expuse, se constată că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, pe când soluția adoptată de instanța de apel rezultă din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei, ce a dus la interpretarea și aplicarea eronată a legii materiale.

Față de cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Vitalie Burciu.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 3 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Burciu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului de a elibera informație, recunoașterea dreptului pretins, obligarea eliberării informației și repararea prejudiciului cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadî

Judecătorii

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Ala Cobăneanu